

Asia: VN/9330/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Savonlinnan kaupunki kiittää lausuntomahdollisuudesta. Kannatamme puhtaisiin ajoneuvoihin siirtymistä julkisissa hankinnoissa. Hallituksen esityksessä on kuitenkin muutamia kohtia mihin haluamme kiinnittää huomiota.

Hankintayksikön on esityksen mukaan varmistettava, että vähimmäisosuudet täyttyvät ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla

- veloitteiden pitäisi koskea kuntaa ei kunnan hankintayksikköä
- hankintayksiköt suorittavat kunnan hankintoihin liittyviä tehtäviä, joten esityksen mukaisia vaatimuksia ei voida esittää hankintayksiköille
- hankintayksikkö ei vastaa siitä onko kunnassa tarpeeksi lataus- tai jakeluinfraa, että vähimmäisosuudet täyttyvät
- puhtaan kaluston vaatimukset pitäisi esittää selkeämmin, koska hankintayksiköt ovat erilaisia, eikä teknisten tietojen omaksumista hankintoja kilpailutettaessa välttämättä ole

Liikenne- ja viestintävirasto voi esityksen mukaan määrätä hallinnollisen seuraamusmaksun, mikäli hankintayksikkö ei virheen tai laiminlyönnin vuoksi ole täyttänyt esityksen mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja koskevia vähimmäisosuuksia

- miten toimitaan, jos kunnassa ei ole lataus- ja jakeluinfraa tarjouspyyntöhetkellä?
- mitkä ovat seuraamukset, jos tarjouspyynnön vaatimusten mukaista puhdasta kalustoa ei ole saatavissa tai ei saada tarjouksia, mutta liikennepalvelut on hankittava siitä huolimatta?
- koulukuljetukset ovat lakisääteisiä kuljetuksia ja ne on pakko järjestää oli direktiivin mukaisia puhtaita ajoneuvoja saatavissa tai ei
- koulukuljetusten aikataulut ovat yleensä erittäin kireät ja välimatkat voivat olla pitkiä, joten latauksiin ei ole mahdollisuutta
- koronapandemiasta johtuen liikenteenharjoittajilla on suuria tulon menetyksiä eikä mahdollisuutta tai halukkuutta ole enää uuden kaluston hankintaan
- vaatimusten mukaista puhdasta kalustoa vaadittaessa on vaarana, että tarjousten määrä vähentyy entisestään tai ei saada tarjouksia
- uuden kaluston saannissa on koronapandemiasta johtuvia toimitusviiveitä
- tarvitaan ehdottomasti siirtymäaika, että tarjoajilla on tarpeeksi aikaa hankkia vaatimusten mukaista kalustoa päätöksenteon jälkeen
- alueellisia eroja ei ole tarpeeksi otettu esityksessä huomioon

Käyttöoikeussopimukset (KOS)

- KOS -ja bruttosopimuksilla toteutetuilla ajoneuvo- ja liikennepalveluhannoilla on oltava samat vaatimukset
- Ely- keskuskeskukset hankkivat liikenteensä yleensä KOS -sopimuksilla joten kunnat olisivat bruttosopimuksineen eriarvoisessa asemassa ja lisäksi kunnat osallistuvat kuntien välisen liikenteen hankintakustannuksiin
- KOS -sopimuksilla toteutettujen hankintojen määrä voi nousta, jos puhtaiden ajoneuvojen direktiiviä ei niissä tarvitse huomioida

Ajoneuvoluokat

- esityksessä on M2 ajoneuvo määritelty henkilö- ja pakettiautoksi
- M2 ajoneuvon osalta on esitystä korjattava
- M2 ajoneuvolla ajetaan mm. palvelu- ja asiointiliikennettä, sekä koulukuljetuksia
- M2- ja M3-luokan ajoneuvo on linja-auto, mikä on valmistettu henkilöiden kuljetukseen ja missä on kuljettajan lisäksi tilaa useammalle kuin 8 henkilölle. M2 ajoneuvon kokonaismassa on enintään 5 tonnia

Kustannukset

- hankintakustannukset tulevat varmasti nousemaan moninkertaisiksi harvaan asutulla alueella
- kustannuksia ei pidä arvioida pelkästään kaluston investointikustannusten osalta
- pitkät siirtoajat tulevat nostamaan kustannuksia, jos edullisia tarjouksia ei saada läheltä tai joudutaan hankkimaan kuljetuksia suoraan hankinnalla

Vähimmäisosoitukset

- kaikkien toimivaltaisten viranomaisten vähimmäisosoitukset on mainittava ettei tule vääriä tulkintoja ja sen myötä seuraamusmaksuja

Voimaantulo

- lain voimaantuloon liittyen täytyy olla jokin siirtymäaika, mitä tulee lataus- ja jakeluinfraan liittyen
- valtakunnallisesti alueet ovat tässä vielä aika eriarvoisessa asemassa, koska esim. Etelä-/Itä-Savossa on hyvin vähän vielä latausinfraa verrattuna esim. Etelä-Suomeen.
- investointeihin on varattava riittävästi aikaa

Kuntien välinen liikenne

- Ely:n hankkimassa kuntien välisessä liikenteessä pitäisi vaatia vähintään EURO 6:n kalustoa, koska tällä hetkellä liikenne hoidetaan vanhalla kalustolla
- miksi energia- ja ympäristövaatimuksia ei huomioida ns. seutuliiikenteen osalta vaikka liikenne ulottuu kuntaan, missä vaaditaan direktiivin mukaista puhdasta kalustoa?

Hokka-Itkonen Pia
Savonlinnan kaupunki - Logistiikkapalveluyksikkö